

Minder Bla-Bla, meer Boem-Boem!

Therapeutische dwaling bij exposuretherapie

Sara Scheveneels
VGCT najaarscongres 6-8 november 2024

Maastricht University

Exposuretherapie

- Effectief, maar ondergebruikt

- Vermijdende/voorzichtige toepassing

Nederland en België

N = 207 Nederlandse en Vlaamse hulpverleners die **jongeren** behandelen (de Jong et al., 2020)

N = 490 Nederlandse CGT therapeuten (Sars & van Minnen, 2015)

Table 2. The use of exposure and other techniques (in percentage of cases).

	Mean use (in % of cases)		SAD	SP	OCS	Paniek
Overall exposure use	54.1					
Therapist-guided exposure	54.1	Therapist-directed in vivo	35.1	52.2	39.1	52.3
Self-guided exposure	56.9					
Parent-guided exposure	50.9					
Cognitive strategies	70.4					
Relaxation strategies	60.8	Huiswerk	89.1	89.2	89.2	90.7

Redenen van ondergebruik

Studie

- N = 190 behandelaars
- +- 60% gedragstherapeuten
- 77% volwassenen en 23% jongeren

Resultaten – Gebruik van exposure

- **65%** van de cliënten met angst
- **41%** van de behandel tijd

Anxiety Disorder	Proportion of cases			Proportion of treatment time		
	<i>n</i>	<i>M</i> _%	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Specific Phobia	79	73.22	39.34	82	50.72	31.06
Social Anxiety Disorder	101	67.80	33.75	102	39.17	23.15
Panic Disorder	98	68.76	37.07	98	43.70	26.15
Generalized Anxiety Disorder	98	56.00	35.68	99	33.14	22.63
Posttraumatic Stress Disorder	90	51.43	38.46	93	32.86	25.75
Obsessive-Compulsive Disorder	98	72.50	35.80	99	48.22	27.46

Note. *n* = sample size; *M* = mean; *SD* = standard deviation.

Resultaten – Hoe gebruikt?

Huiswerk	73.91%
Therapist-assisted	64.27%
Exposure hiërarchie	68.54%
SUDS	68.54%
Relaxatie en ademhalingsoefeningen	42.70%
Uittesten verwachtingen	61.89%
Cognitieve herstructurering vooraf	62.35%
Veiligheidsgedrag toelaten	38.37%
Functieanalyse	64.03%

Resultaten – Associaties met therapeutfactoren

- Behandelaars gebruiken **meer exposure** indien:
 - CGT oriëntatie
 - Meer training
 - Minder distress
 - Minder negatieve overtuigingen
- Behandelaars **hoog op angstsensitiviteit en experiëntiële vermijding**:
 - Ervaren meer distress tijdens exposure
 - Doen minder therapist-assisted exposure

Conclusies

- We zijn niet de slechtste leerling van de klas
- Maar:
 - 35% van de patiënten met angst als primair probleem → geen exposure
 - Meer dan de helft van de behandeltijd aan andere (minder effectieve?) interventies besteden
- Hoe gebruik exposure verhogen?
 - Opleiding
 - Negatieve overtuigingen en stress → Experientieel leren (Farell et al., 2013; Harned et al., 2014)

Dank voor jullie aandacht!

- Sara.Scheveneels@maastrichtuniversity.nl

Scheveneels, S., Janssens, J., Greeven, A., Hermans, D., & van Emmerik, A. (in preparation). The Use of Exposure in Anxiety-Related Disorders and Associations with Practitioner Characteristics.